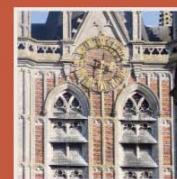

ROADBOOK

Road book toeristische zoektocht Kerkelijk erfgoed in de Zennevallei tussen Zinnik en Edingen **Zondag 12 september 2010**

Routebeschrijving van Grand Place (Grote Markt) 7060 Zinnik naar Place Pierre Delanoy, 7850 Edingen

Deze toeristische zoektocht werd samengesteld om u te laten kennismaken met het roerende en onroerende erfgoed in de Zennevallei tussen Zinnik en Edingen.)

U moet niet heel Frankrijk of Italië en Spanje te doorkruisen om buitengewone plekjes te ontdekken. Wij leiden u naar Henegouwse dorpen met een verrassende architectuur en een wonderbaarlijk patrimonium, vol legendes en tradities. Hun kerkgebouwen reflecteren een glorieus verleden met periodes van vreugde en van onrust. Ons doel is u een aangename namiddag te bezorgen op ontdekkingsstocht in eigen land.

Het is geen race tegen de klok: er zal geen rekening gehouden worden met de tijd voor de rangschikking van de deelnemers. Enkel de antwoorden op de observatievragen zullen u toelaten punten te verzamelen.

Elke bestuurder is verantwoordelijk voor zijn voertuig gedurende de hele zoektocht. Zijn verzekering moet de schade, gedurende deze dag veroorzaakt, dekken. De deelnemers zijn verplicht de wegcode te eerbiedigen. De Stichting Open Kerken is niet verantwoordelijk voor de veroorzaakte ongevallen en voor ongeoorloofde daden.

Wanneer geen indicatie gegeven wordt blijft u rechtdoor rijden.

Veel plezier !

Denk eraan de dagteller van uw wagen op nul te zetten.

1. Collégiale Saint-Vincent 1 Grand'Place - 7060 Zinnik (Soignies)

22ste dagen van het Patrimonium in Wallonië : Uitzonderlijk zal, op zondagnamiddag een houtbewerker en een restauratrice van verguldsel aan het werk zijn in het koor.

Uitzonderlijk gebouw van romaanse oorsprong, geslaagd gerestaureerd, een bezoek waard. Maakt deel uit van het 'Buitengewoon Waals patrimonium'.

Het gebouw, waarvan de bouw begon omstreeks het jaar 1000 en die tweehonderd jaar duurde, is een van de beste voorbeelden van Romaanse bouwstijl in het westen van het land. De kerk vormt het ware hart van de stad, dominant met zijn twee torens.

De restauratie (sinds 1985) die binnenkort wordt afgerond, is erg indrukwekkend. Het interieur maakt een aangename indruk dankzij de bepleisterde muren in wit-beige, met een lichtroze tint. De zoldering is in lichte eik. Het interieur in barok en renaissance staat in contrast met de kale Romaanse lijnen: het doksaal in gekleurd marmer, het gestoelte in bewerkte eik, de preekstoel (1670), het hoofdaltaar met het reliekschrijn van St.-Vincentius. Bij de waardevolste kunstwerken wijst de Maagd met Kind (14de eeuw) op de vermenselijking in de religie. In de gang naar het koor vind je de Graflegging (15de eeuw), een beeldengroep met zes personages, een anoniem werk uit de omgeving van Rogier Van der Weyden. In een aanpalend museum vind je de kerkschat.

In het koorgestoelte is de apostel Jacobus de Meerdere afgebeeld met de attributen van Compostela. Welke heilige zit tegenover hem in het gestoelte van de zuidkant ?

Tot welk geheel behoren deze twee beeldhouwwerken ?

Wie is deze persoon, waarvan de buste zich bevindt in het museum van de collegiale kerk ?

Bij het verlaten van de Collégiale **door de noordelijke zijdeur**, sla rechtsaf in de Rue Henry Leroy

110 m

2. Kapel van het Oude Kerkhof Rue Henri Leroy 7060 Zinnik (Soignies)

22ste dagen van het Patromonium in Wallonië : Ambachtslui, gespecialiseerd in het erfgoed, tonen de verschillende aspecten van hun stiel - het bewerken van metaal, steen of glas - aan de hand van materiaal, werktuigen, werkwijze en werkstukken.

De kapel ligt centraal op het oude kerkhof van Zinnik. Ze is geheel ommuurd en buiten gebruik sedert het eind van de 19de eeuw. De omgeving werd omgevormd tot een publiek park met erg oude lindes. Deze oude begraafplaats behield een merkwaardig funerair erfgoed uit de 15 tot de 19de eeuw. De kapel omvat twee aparte volumes, uit verschillend tijdperk, makkelijk te onderscheiden door de uitbouw. Het oudste deel bestaat uit één beuk, is afgeplat en opgetrokken in kalk- en zandsteen. De bouw van de kapel wordt

gesitueerd in de 12 de eeuw maar werd verschillende keren verbouwd, o.a. 1894-1896, bij een omvangrijke restauratie. In 1643 werd de ruimte vergroot aan de noordzijde met een bijgebouw in baksteen op een basis van kalksteen. In 1896 werd het een museum. De kapel herbergt sindsdien archeologische verzamelingen: van de prehistorie tot het begin van de 20ste eeuw, over de gallo-romeinen, de merovingers, de oudste middeleeuwen, zie je objecten uit huishoudens, beroepen, burgerlijk en religieus leven en sierkunsten.

Wat stelt het centrale paneel van het retabel uit de 16de eeuw voor ?

De talrijke kapellen in regionale stijl (typisch zelfs voor Soignies/Zinnik) zijn zogezegd gemaakt 'in violenkast' of 'in een kiel'?

Dit merkwaardig personage maakt deel uit van het grafmonument van de familie Herman (1487 - 1564). Wie is dit ?

Als je in Zinnik bent, probeer dan te weten te komen wat een "carabibi" is, van Simpélourd ...

		Neem de auto : de routebeschrijving begint van het kerkplein van het collégiale	
1		Flauwe bocht naar rechts richting P Hôtel de Ville en blijf in Rue du Lombard	
2		Flauwe bocht naar rechts op Place Verte. Rij door het rondpunt	140 m
3		Ter hoogte van Texaco sla rechtsaf op Boulevard Roosevelt/ N6	100 m
4		Ter hoogte van de lichten sla linksaf richting Edingen/Enghien /N55	240 m
5		Ter hoogte van de POLICE gebouw, sla linksaf in Chaussée de Lessines/ N57 richting ATH-LESSINES-GHISLENGHIEN	700 m
6		Rij voor de supermarkt Intermarché	
7		Op de top van de heuvel, sla rechtsaf in Rue du Genestier richting HORRUES Centre 1	2.260 m
8		Rij verder in Rue du Tram	500 m
9		Flauwe bocht naar links in Rue du Pontin	100 m
10		Sla rechtsaf naar Place d'Horrues	45m
Totaal van Soignies tot Horrues			4km900

3. Sint-Martinuskerk Place d'Horrues - 7060 Zinnik (Soignies)

22ste dagen van het Patromonium in Wallonië : Geleide bezoeken.

De Sint-Martinuskerk bevindt zich boven in het dorp, waar men van op een plateau een mooi vergezicht heeft over het omringende platteland. De kerk is een aangename verrassing voor wie houdt van kleine, zeer sobere Romaanse plattelandskerken die aanzetten tot bezinning.

De kern van het gebouw dateert uit de 12de eeuw. Deze kern is Romaans met uitzondering van het koor en van de zij-ingang, omgeven door twee leeuwen.

Binnen zijn de wanden zijn in gele zandsteen. Je wordt geroerd door discreet licht, dat door de glasramen in het koor met groene, rode en blauwe tinten valt. Het plafond is in eik. Men kan in het bijzonder enkele merkwaardige meubelstukken bezichtigen: de preekstoel, gestoelte en kruis in het koor... In de rechter zijbeuk zie je een retabel in Franse witte steen met de legende van Sint-Hubertus.

Het in 1968 gerestaureerde orgel behoort tot de beste van de streek. De akoestiek van het gebouw is uitzonderlijk. Sedertdien organiseert men er talrijke concerten.

7 Dit orgel heeft iets zeldzaams dat erg wordt gewaardeerd door de organisten. Wat is het ?

8 Wie is er uitgebeeld op dit glasraam ?

9 Waar bevindt zich dit engeltje ?

11	Rechtsomkeert maken	
12	↶ sla linksaf in Rue du Pontin	100m
13	↶ sla volledig linksaf naar Place du Jeu de Balle	150m
14	↷ sla rechtsaf en blijf in Rue de l'Aire	100 m
	5, rue de l'Aire	Totaal : 430m

4. Chocolaterie "Au Manon d'Hor" 5 Rue de l'Aire - 7060 Horrues Zinnik (Soignies)

Gelegen in het dorpscentrum van Horrues, nodigt de chocolaterie « Au Manon d'Hor » u uit om de duizend en één smaken van chocolade te ontdekken. Ontstaan uit twee onderscheiden passies, zal deze zaak u met smaak en uitzicht verrassen met haar veelzijdige creaties.

Bezeten door de wereld van de chocolade zal Marc Desager, professor in de chocolaterie (Hmm !!!) van het Coovi, u inleiden in zijn geheimen en u verbazen met een degustatie. « Au Manon d'Hor » is lid van het « convivium SLOW FOOD » sedert 2006.

Laurence is op haar beurt gepassioneerd door de wereld van het kind, (*komma verwijderd*) met knutselwerk en bloemschikunst. « Au Manon d'Hor » zag zich bekroond met de HERMES-prijs 2008, voor het personaliseren van de verpakkingen.

Hoeveel kilo chocolade gebruikte Marc Desager in 2009 ?

Als het niet de dag na maandag is of de dag voor donderdag, als het morgen geen zondag is, dat het gisteren geen zondag was en als de dag na overmorgen geen zaterdag is, en dat de dag voor eergisteren geen woensdag was, welke dag is het dan nu ?

15	Ga verder in Rue de l'Aire	950 m
16	↶ sla linksaf in Chaussée d'Enghien/ N55	2210m
17	↷ Na "Les Jardins de la Haute Senne", sla rechtsaf richting STEENKERQUE 2 in de Rue de l'Hôtel	1240m
18	↶ sla linksaf om in de Rue de l'Hôtel te blijven	160 m
19	↷ sla rechtsaf en blijf in de Rue Marechal de Luxembourg	750 m
20	↷ Sla een weinig rechtsaf in de Place de Steenkerque	50 m
	Totaal van Horrues tot Steenkerque	5km700

5. Sint-Martinuskerk Place de Steenkerque - 7090 Steenkerque - 's Gravenbrakel (Braine-le-Comte)

22ste dagen van het Patromonium in Wallonië : 14.00 & 16.00 : Geleide bezoeken.

Opgelet ! Er zal een doopsel plaatsvinden in de namiddag. Wees discreet.

Steenkerque is een klein authentiek dorp van in de gemeente 's Gravenbrakel, gelegen op aan de Zenne. Hoog in het dorp staat de toren van de St.-Martinuskerk (XIIe-XVIe eeuw.) op een plein uitgerust voor het kaatsspel. Gerestaureerd in 2006 en beschermd sedert 1972, ontleent deze kerk zijn homogene karakter vooral aan het gebruik van de plaatselijke leisteen en van dezelfde breuksteen. De bouwstijl is Henegouwse gotiek, met een Romaans koor uit de 12de eeuw (van waaruit het gebedshuis zich ontwikkelde in XIIde eeuw). De kerk, in een landelijk decor, illustreert perfect de centrale rol van een kerkelijk gebouw in een middeleeuws dorp. Op verschillende plaatsen tref je merktekens van steenkappers uit de 16de eeuw aan. Boven de ingang zie je een gotische nis met een Sint-Maarten te paard

(XVIIde eeuw). Binnen is het schip begrensd door de zes mooie pilaren met achthoekige kapitelen.

Bemerkt ook de erg fraaie grafsteen van Guillaume de Ghauvre en zijn vrouw Beatrix Du Bos, in marmer, gedateerd 1447.

12
Welke dieren zijn uitgebeeld aan de voeten van de man en de vrouw op deze grafsteen uit de 17de eeuw ?

13
Tot welk geheel behoort dit paneel in bewerkt koper ?

14
Welke scène staat tegenover het glasraam met de Bruiloft van Kana ?

21	Rechtsomkeert maken op de Place de Steenkerque	
22	Sla onmiddelijk rechtsaf	92m
23	↩ Ter hoogte van Y sla linksaf , ga verder in de Rue du Haut Bosquet	
24	↩ Ter hoogte van Y sla linksaf richting ENGHIEN , rij voor « Au p'tit boutic », ga verder in de Rue du Haut Bosquet	
25	Ga verder in de Bourlottestraat	800m
26	↩ Ter hoogte van het paneel « PEPINIÈRES DU STOQUOIS », Sla onmiddelijk rechtsaf in de Pire 2 Maisonsstraat	2100m
27	↩ Au T , Tourner à gauche sur Rue du Noir Mouchon ↩ Ter hoogte van T sla linksaf in de Zwarte Vogelstraat	400 m
28	↩ Nadat je de pyloon ben gepasseerd, sla rechtsaf om boven de trein en onder de autosnelweg te rijden en in de Zwarte Vogelstraat te blijven	1100m
29 30	↩ Ter hoogte van T , sla linksaf om in de Zwarte Vogelstraat te blijven ↩ De ingang van de Ferme du château de Warelles staat op uw links in de populierendreef. Parking in de Populierendreef !!!	170 m
	Totaal van Steenkerque tot de Ferme de Warelles	5km800

6. Boerderij en kapel van het kasteel van Warelles, 15 Rue du Noir Mouchon - 7850 Edingen (Enghien)

PAUZE & SNACK

Maak van de gelegenheid gebruik om een plaatselijk bier, een ambachtelijk sap, taartjes of wafels te proeven ...

Het kasteel dat gedurende de XVIIe en XVIIIe eeuw geleidelijk aan gebouwd werd, is deels door droge grachten omringd.

Een prachtig portaal heet de bezoeker hartelijk welkom.

Een oude kapel, anno 1617, bevindt zich uiterst rechts. De datum 1723, met een zeer mooi wapen versierd, helt over de karrenpoort die toegang tot de indrukwekkende en

schilderachtige binnenkoer, met booggewelven, verschaft.

Thans worden op de hoeve voornamelijk melkkoeien gefokt. Deze leven volgens hun eigen tempo en laten zich, wanneer nodig, door een melkrobot melken. De koeien worden hierdoor "zen". Een rustige koe geeft betere melk!

Welke dier staat boven de verlichting her en der op het altaar ?

Van wanneer dateert 'Mille Sabords' ?

Als men in een kudde koeien een derde van de dieren vervangt door deze zeventien mooie koeien van de hoeve van Warelles, komt het aantal koeien op 41. Hoeveel koeien waren er in het begin ?

31	↪ Bij het verlaten van de Populierendreef sla rechtsaf in de Zwarte Vogelstraat	530 m
32	Ter hoogte van Y sla een weinig linksaf in de Gayollestraat	710 m
33	↪ sla rechtsaf in de Pollepelbronstraat	100m
34	↪ Ter hoogte van Y sla een weinig linksaf in de Rue des Déportés	550 m
35	Ga verder in de Plaats van Petit-Enghien	120 m
	Totaal van la Ferme de Warelles tot Petit-Enghien	2km100

7. Kerk Saint-Sauveur Place - 7850 Petit-Enghien - Edingen (Enghien)

Aan het uiteinde van het langwerpige dorpsplein, onderscheidt de kerk zich dankzij zijn massieve toren (18de eeuw) met uurwerk. De aan Christus de Verlosser gewijde kerk werd gebouwd omstreeks 1100 met stenen uit de grond van het dorp Lettelingen.

Tijdens een verwoestend onweer op 1 augustus 1674, viel het dak van de toren naar beneden, waardoor het gebinte volledig brak.

Een eeuw later, op initiatief van de abdij van Saint-Denis-en-Brocqueroie, werden het kerkschip en het koor van de kerk herbouwd op de oude funderingen.

In het pas herschilderde interieur scheiden Toscaanse zuilen de drie beuken. In het koor, met vergulde lambrisering, vindt men onder meer een groot doek dat de Kruisafneming afbeeldt en een preekstoel in Louis XV-stijl waarop de vier evangelisten en hun respectievelijke attributen staan afgebeeld.

In de omgeving vind je veel kapelnissen. Lettelingen (*Petit-Enghien*) telt een twintigtal van deze 'potales'.

18

Wie is afgebeeld op het medaillon ?

19

Hoeveel monolitische zuilen ondersteunen de tribune met het orgel ?

20

Bevinden deze instrumenten zich op de noordmuur of de zuidmuur van het koor?

36	Ga verder in de Plaats	60m
37	sla linksaf en ga verder in de Rue des Combattants	260 m

38	↩ Ter hoogte van de lichten sla linksaf en ga verder op de Brusselsesteenweg/N7	320m
39	Ter hoogte van de rotonde rechtdoor door de 3de uitrit te nemen richting Soignies-Zinnik/Hoves-Hove/E429	1950 m
40	Rij door het rondpunt	
41	↪ voor een kapel met rode bakstenen op uw rechterkant sla rechtsaf in de Rue du Moulin	450m
42	Ga verder in de Place de Hoves Parkeer uw voertuig onmiddellijk rechts op het plein	
Totaal van Petit-Enghien tot Hove:		5km500

8. Sint-Maurits en zijn gezellen Place de Hoves - 7830 Hove Zullik (Silly)

Op een hoogte, omringd door muren, nabij een middeleeuwse motteheuvel, domineert de kerk het dorp dat tot stand kwam aan de Romeinse Chaussée Brunehault.

De oorsprong van het heiligdom, toegewijd aan Sint-Pieter, klimt op tot de 13de eeuw. Het grootste deel van het gebouw is Romaans uit de 11de eeuw met gotische aanpassingen in de 12de en de 13 eeuw. In 1425 is de kerk toegewijd aan de heilige Maurice van Agaunum (3de eeuw, Romeins martelaar in Zwitserland).

De toren, twee keer verhoogd en bekroond met een gotische spits, staat heel typisch in het verlengde van het schip, niet aan de kant van de ingang, maar aan de kant van het koor en eigenlijk in de plaats ervan. Het gotische koor werd pas in de 17^e eeuw aan de kerk toegevoegd. De enige beuk is gedicht met een gewelf met mooie stucco-decoratie waarin bloemen en plantenmotieven kunstig zijn verwerkt. Op het zuidelijke altaar van St.-Maurits staat een reliekbuste van deze heilige. Dat wijst er ons op dat pelgrims hier komen om genezing van hoofdpijn. De bedevaarders zetten de ringen op het hoofd die je vindt aan de muur tegenover het altaar. Ze doen drie keer de toer om de kerk terwijl ze de heilige aanroepen. Indertijd kwamen volle busladingen op bedevaart maar tegenwoordig is de praktijk in onbruik geraakt. (Eenzelfde ritueel bestaat nog in Grimde, Tienen).

 21 Hoeveel metalen ringen zijn aan de muur opgehangen ?

22

De datum van dit stucco-gewelf is in het pleisterwerk vervat. Welke datum ?

23

Welk bot is zichtbaar in het reliekschrijn van sint Maurits ?

43	↪ Sla rechtsaf in de Chaussée d'Enghien/N55	
44	↩ sla onmiddellijk linksaf in de Chaussée d'Enghien richting LABLIAU	100 m
45	Ga verder in de Labliaustraaf	1000 m
46	Ga verder in de Groenekeitse	2000 m
47	↩ Groenekeitse sla linksaf en wordt Labliaustraaf	500 m
	Totaal van Hoves tot Labliau :	3km600

9. Kerk Sainte-Anne, Rue de Labliau - 7850 Labliau Edingen (Enghien)

In 1619 werd niet ver van Mark, in het Edingse gehucht Labliau een kapel opgericht ter ere van Sint-Anna. De devotie ontwikkelde zich zodanig sterk dat de kapel moest worden vergroot in 1690. Het werd een publiek gebedsoord in 1803.

Een eeuw later werd beslist om de oude kapel te vervangen door een kerk. Die werd ingewijd in 1905. De kerk is opgetrokken in baksteen en kalksteen, met vooraan een kleine portiek. Ze is bekroond met een bescheiden toren met een piramidale spits. Het interieur is bepleisterd, met een tongewelf in hout. Er staat een mooi, polychroom beeld

van Sint-Anna vergezeld van de Maagd en het Kind (17de eeuw).

Merkwaardig genoeg vinden we binnen in de kerk ook een klok aan de muur. Haar herkomst is onduidelijk. Mogelijk is het een gift van de abt van de abdij van Bois Seigneur Isaac tijdens de Franse revolutie.

24

Van de vier evangelisten afgebeeld op de schilderijen in het koor is er één linkshandig. Welke ?

25

Wie schonk het glasraam met de bejaarde Sint-Anna en de jonge Maria ?

26

De vraag staat in een artikel van vandaag zondag 12.9.2010 van het dagblad 'Courier de l' Escaut', dichtbij het beeld van Sint-Apolline, patrones van de tandartsen, aanbeden tegen de tandpijn. (neem aub slechts één exemplaar).

48	Rechtsomkeert maken in de Labliaustraart	
49	Ter hoogte van Y sla linksaf in de Chièvresstraat	350 m
50	Nadat je over de spoorweg en de autoweg reed, steek , ter hoogte van de STOP, de Chaussée d'Ath richting MARCO-MARK 1 over	3000 m
51	Ga verder in de Dorpstraat	400 m
52	Sla rechtsaf om in de Dorpstraat te blijven	
Totaal van Labliau tot Mark:		3km400

10. Sint-Martinuskerk (Enghien)

Rue du Village 42 7850 Marck Edingen

De kerk is bijna volledig in Henegouwse gotische stijl, met uitzondering van de Romaanse toren uit de elfde eeuw, die wordt bekroond met een uurwerk. De kerk bevindt zich midden een ommuurd kerkhof, tegenover de oude pastorie.

Het portaal is bekleed met oude grafstenen. Het interieur omvat twee evenwijdige kapellen en gewelven in baksteen, steunend op kruisbogen. Het koor valt op door zijn houten wandbekleding. Verder zie je de preekstoel (18de eeuw), beelden van Sint-Maarten, Sebastiaan en Elooi, een communiebank in Lodewijk XV-stijl, de oude doopvont en het beschermde orgel van Pieter Van Peteghem (1772). De biechtstoelen zijn met houtsnijwerk versierd. Een mooie calvarie tegen de linker

muur binnen in de kerk dateert uit 1570 .

27

Wie is afgebeeld op het medaillon op de gewelfsleutel van de zuidelijke dwarsbeuk ?

28

Hoeveel personages komen voor op de calvarie van de 16de eeuw ?

29

Wie zijn de kleine personages op het bas-reliëf ?

53	Rechtsomkeert maken in de Dorpstraat en rij terug Chaussée d'Ath	
54	↩ sla linksaf in de Chaussée d'Ath/N7	400m
55	Ga rechtdoor in de N7, rechtdoor de rondpunt met een fontein met lotusbloem, ga rechtdoor de Montgomerystraat	1800 m
56	↪ Sla rechtsaf in de Pierre Delanoyplaats	60m
	Parkeer uw voertuig op de Pierre Delanoyplaats of in de parking voor de ingang van het Park (= i). De rest leg je te voet af.	
Totaal van Marcq tot Edingen		2km500

11. Sint-Nicolaaskerk Place Pierre Delanoy - 7850 Edingen (Enghien) (gesloten om 18 u)

Opgelet ! Er zal een doopsel plaatsvinden in de namiddag. Wees discreet.

22ste dagen van het Patromonium in Wallonië : Op een aantal uren in de namiddag vindt er een didactische voorstelling plaats over het maken van orgels.

Van de origine van de kerk is weinig gekend. Een ding staat vast: het hoofdaltaar is in 1347 ingewijd. In de loop der eeuwen is het gebouw vaak geplunderd en uitgebrand maar het is gelukkig gerestaureerd in zijn oorspronkelijke staat in de jaren rond 1960.

De toren in Brabantse gotiek is van ver zichtbaar en herbergt één van de oudste beiaards van België. Hij telt 51 klokken, waarvan de oudste uit 1566. Het gebouw is nu ontdaan van de huisjes die er rond stonden die er vroeger voor moesten zorgen dat de hertogen van Arenberg de diensten konden bijwonen zonder zich in de massa te mengen. Hier en daar in de kerk ziet men sporen van de aanwezigheid van de grote families van Edingen: de Arenbergs, de prinsen van Croy en recenter Empain.

Het interieur omvat enkele opmerkelijke stukken. Het meesterwerk is zonder twijfel het **Antwerps retabel van de 16de eeuw** in de kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Mesen. Een reeks minutieus gesneden taferelen vertelt het leven van Maria van ontvangenis tot geboorte van het Kind. U ziet episodes zoals de Drie Koningen, de Besnijdenis en de Hemelvaart. U moet de tijd nemen om alle details te bekijken. Het verhaal leest als een stripalbum. Bekijk ook de talrijke oude, maar ook meer recente **glasramen** waaronder werk van Max Ingrand (1964). Verder kan u ook opvallende beelden uit de 15de eeuw, een doopvont en een fraaie preekstoel bewonderen.

30

Hoeveel handen en voeten kun je onderscheiden op het schilderij van Caspar De Crayer "Maagd en Kind geven de rozenkrans aan St.-Dominicus" met een portret van hertogin Anne de Croy, gedateerd 1634 ?

31

In de Sint-Annakapel zie je in het midden van de merkwaardige, geschilderde stucco zoldering een cartouche met een jaartal. Ze staat onder de weergave van de stamboom van Christus, beginnend bij de heilige Anna. Welke datum ?

32

Op het timpaan bovenaan het westelijke portaal, is Nicolaas omringd door Sint-Elooi aan zijn linkerkant en Sint-Laurentius aan zijn rechterkant. Deze laatste heeft een beurs in zijn linkerhand. Wat draagt hij in zijn rechterhand ?

	Op het kerkplein, sla rechtsaf in de Montgomerystraat	
	Ga voorbij tot de hoek van de Augustijnenstraat	100m

12. « Huis Jonathas » 7 Montgomerystraat - 7850 Edingen (Enghien) (gesloten om 18 u)

Als u vroeg klaar bent, rest u de tijd om langs te gaan bij het « **Huis Jonathas** ». Dat herbergt momenteel het museum van de Edingse tapijtweverskunst. U bewondert er acht tapijten van Edingen uit de 16de eeuw alsook twee uit Brussel uit de 17de eeuw. Miniaturen van de plaatselijke schilder Hadidi sieren de overloop op de eerste verdieping. De tweede verdieping is interessant omwille van de schrijnwerkerij.

13. Sint-Nicolaaskapel **Rue des Augustins - 7850 Edingen (Enghien) (gesloten om 18.30 u)**

Via een beschermd, barok portaal uit 1729, betreed je het oude klooster van de zusters clarissen-coletienen. Dat leidt naar een kapel en het oude Sint-Nicolaasziekenhuis, gesticht door Marie de Rethel, echtgenote van Walter Ier d'Enghien. Het ziekenhuis was in gebruik van 1266 tot 1880. De kleine kapel van de 17de eeuw, met een beuk en zalen op de verdieping, liet zowel de zusters als de patiënten toe om dagelijks de mis bij te wonen. Verschillende beelden (St.-Clara (1193-1253), stichteres van de orde in 1212, en de hervormster St.-Coletta (1380 -1446)), sieren de muren van de kapel.

33
Welk is het attribuut van de heilige Clara ?

34
Wie is afgebeeld op de inkomdeur van het klooster ?

35
Voor wie dienden deze twee vensters ?

36
Een onvermijdelijke bijkomende schiftingsvraag beslist bij ex aequo : ze wordt u overhandigd bij het onthaal van de 'Ecuries' van het kasteelpark in Edingen.

	Sla rechtsaf in de Augustijnenstraat	
	sla linksaf in de Bronstraat	
	Sla rechtsaf in de Kasteelstraat tot de 'Ecuries' van het Kasteel van Edingen	

'Ecuries' van het Kasteel van Edingen, Kasteelstraat - 7850 Edingen (Enghien)

Het gebouw met de stallen en het koetshuis werden opgetrokken in het begin van de 18de eeuw op de oude slotgracht van het middeleeuws kasteel.

Een koud buffet en een dessertenbuffet staan er voor u klaar vanaf 19uur : **verplicht reserveren**

Bezorg uw deelnameformulier **vóór 19 uur** bij het onthaal 'Ecuries' van het Kasteel van Edingen

De Stichting Open Kerken dankt u
voor uw deelname.

Voor de talrijke prijzen alsook voor de toeristische documentatie bedanken wij hartelijk de Toeristische Diensten van Zinnik, Edingen en Zullik.

Eveneens onze dank aan restaurant « La Chaumière » in Edingen, aan « Aux Délices des Palais » in Zinnik, « Au Manon d'Hor » in Horrues, « La Ferme de Warelles » in Edingen, aan de Brasserie Lefèbvre, ...

Dank aan Catherine, Raymond, Kathleen, Marijke, Gérald, Jean-Pierre, Martine, en Marguerite die deze road boek hebben verwezenlijkt.

In geval van nood
tel : 112 😊
(of 0474 22 03 22)

met de steun van Commissariat général au Tourisme